

Κλινική Εκπαίδευση Λακανικού Πεδίου 2015 – 2016

www.champlacanian.gr

Francis Bacon, *Τρεις σπουδές για φιγούρες με βάση τη σταύρωση*, 1944

Η φοβία και οι πανικοί σήμερα

Αθήνα 2015

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
Κλινική εκπαίδευση 2015-2016

Όνοματεπώνυμο.....
Διεύθυνση οικ.....
Πόλη..... Τ.Κ.....
Τηλ..... Email.....
Επάγγελμα.....
Τόπος εργασίας.....

Εγγεγραμμένος/η:

2014-2015
ΝΑΙ ΟΧΙ

2013-2014
ΝΑΙ ΟΧΙ

προηγούμενος (έτος)
.....

Εγγραφή: 280 ευρώ (φοιτητές: 150 ευρώ)

ΦΟΡΟΥΜ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ

Πόντου 36, 115 27 Αθήνα

τηλ. 210 7751212

info@champlacanian.gr

www.champlacanian.gr

ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Σόρεν Κίρκεγκαρντ, *Η έννοια της αγωνίας*, Αθήνα, εκδ. Δωδώνη, 2013.
- Σόρεν Κίρκεγκαρντ, *Φόβος και τρόμος*, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 1994.
- Μαρία Ρουμελιώτου-Καλεώδη, *Η καμηλοπάρδαλη τρώει τα φύλλα, η ψυχανάλυση ενός μικρού αγοριού με φοβίες*, Αθήνα, εκδ. Ποταμός, 2013.
- Colette Soler, *Les affects lacaniens*, Paris, éd. PUF, 2011.
- Colette Soler, *L'époque des traumatismes, The era of traumatism*, Roma, ed. Biblink, 2005.
- Colette Soler, *Séminaire de lecture de texte, année 2006-2007, L'angoisse, de Jacques Lacan*, Collège clinique de Paris, éd. Champ lacanien.
- Colette Soler, *cours 2000-2001, Déclinaisons de l'angoisse*, Collège clinique de Paris, éd. Champ lacanien.
- Κολέτ Σολέρ, *Συναισθήματα-affects του πραγματικού και σώμα*, Αθήνα, εκδ. Φόρουμ Ψυχανάλυσης Λακανικού Πεδίου Αθήνας, 2012.
- Κολέτ Σολέρ, *Η γυναικεία οδύνη, τα καταθλιπτικά συναισθήματα, τα συναισθήματα του ασυνείδητου ως πραγματικό*, Αθήνα, εκδ. Φόρουμ Ψυχανάλυσης λακανικού πεδίου Αθήνας, 2012.
- Μαρκ Στρωσ, *Τι είναι εύρημα; Δοκίμια για τη λακανική ψυχανάλυση*, Αθήνα, εκδ. Κατάρτι, 2005.
- Marc Strauss, *Fixions de l'affect*, cours 2010-2011, Collège clinique de Paris, éd. Champ lacanien.
- Jean-Jacques Gorog, *L'acte du psychanalyste, L'angoisse chez Lacan: affect ou passion?*, Paris, éd. Hermann, 2013.
- Κλωντ Λέβι-Στρωσ, *Άγρια σκέψη*, Αθήνα, εκδ. Παπαζήσης, 1977.
- Σίγκμουντ Μπάουμαν, *Ρευστός φόβος*, Αθήνα, εκδ. Πολύτροπον, 2007.
- Αριστοτέλης, *Ρητορική*, Αθήνα, εκδ. Ζήτρος, 2006.

Κλινική Εκπαίδευση του Λακανικού Πεδίου

Η Κ.Ε.Λ.Π. ιδρύθηκε στην Αθήνα το 2007-2008 έχοντας ως θεματική «Τι είναι το ασυνείδητο στην ψυχαναλυτική κλινική;».

Είναι συνδεδεμένη με τη Διεθνή των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου και τη Σχολή της. Το 1998 δημιουργήθηκαν τα πρώτα κλινικά κολέγια σε διάφορες χώρες στα πλαίσια της Διεθνούς. Με τη διδασκαλία τους στοχεύουν στη μετάδοση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και πρακτικής, προσανατολισμένης από το έργο του Σ. Φρόυντ, του ανθρώπου που ανακαλύπτει το ασυνείδητο και θέτει τις πρώτες θεωρητικές βάσεις της ψυχανάλυσης, και του Ζ. Λακάν, ο οποίος με την επιστροφή του στα κείμενα του Φρόιντ προχωρά σε νέες επεξεργασίες ως προς το ασυνείδητο, τη γλώσσα και την επιθυμία, τη δομή του υποκειμένου και τη σχέση του με το συμβολικό, το φαντασιακό και το πραγματικό.

Απευθύνεται σε εκείνους που, όποιο και να είναι το πλαίσιο της κλινικής τους εμπειρίας και πρακτικής, ενδιαφέρονται και επιθυμούν να μελετήσουν και να εμβαθύνουν τη σχέση τους με την κλινική τους, σε αναφορά με μια ψυχαναλυτική θεωρία και πρακτική που λαμβάνει υπόψη της την κλινική του υποκειμένου και τις επιπτώσεις της ασυνείδητης σκηνής τους.

Οι επιστημικές βάσεις των κλινικών εκπαιδεύσεων, κολεγίων, κλινικών σχηματισμών και σεμιναρίων, έχουν την απαρχή τους στην ίδρυση του Κλινικού Τμήματος της Vincennes, το 1974, από τον Ζακ Λακάν, με σκοπό «να δώσει τις ενδείξεις για να κατευθυνθούν όσοι αφιερώνονται στην ψυχαναλυτική κλινική», «ωθώντας τον αναλυτή να δηλώσει τους λόγους του» και να θέσει και να επεξεργαστεί τα ερωτήματά του ως διδάσκων από τη θέση του υποκειμένου. Αυτό ισχύει τόσο για τους διδάσκοντες της Εκπαίδευσης, όσο και για εκείνους που συμμετέχουν σ' αυτή, οι οποίοι όχι μόνο λαμβάνουν μια εκπαίδευση, αλλά και έχουν τη δυνατότητα να παράξουν εργασία η οποία θα ληφθεί υπόψη.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Η διδασκαλία κατανέμεται σε:

-κλινικές ενότητες που περιλαμβάνουν μια κλινική παρουσίαση, τη συζήτησή της και την κλινική και θεωρητική επεξεργασία που ακολουθεί

-μελέτη περιπτώσεων που παρουσιάζονται από τους συμμετέχοντες και συζητούνται συλλογικά.

-μελέτη κειμένων του Σ. Φρόιντ και του Ζ. Λακάν

-σεμινάρια ψυχαναλυτικής θεωρίας πάνω στις έννοιες και την προβληματική που αυτές προσεγγίζουν.

Ανά έτος, επιλέγεται μια θεματική συνδεδεμένη με το θέμα των Κλινικών Κολεγίων της Γαλλίας, από τα οποία συμμετέχουν ετησίως δυο ψυχαναλυτές διδάσκοντες.

Για τη χρονιά **2015-2016**, το θέμα είναι: **«Η φοβία και οι πανικοί σήμερα»**.

ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΤΗ **ΣΟΛ ΑΠΑΡΙΣΙΟ**, ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της ΔΦ-Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου – 23 & 24 Οκτωβρίου 2015.

ΦΡΟΙΝΤ ΣΙΓΚΜΟΥΝΤ

-*Ο μικρός Χανς, ανάλυση της φοβίας ενός πεντάχρονου αγοριού*, Αθήνα, εκδ. Επίκουρος, 1992.

-«Το άγχος», *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, Αθήνα, εκδ. Δαμιανός, 2000.

-*Αναστολή, σύμπτωμα και άγχος*, Αθήνα, εκδ. Μεταίχμιο, 2007.

-*Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό*, Αθήνα, εκδ. Πλέθρον, 2013.

-*Το ανοίκειο*, Αθήνα, εκδ. Πλέθρον, 2009.

-«*Angoisse et vie pulsionnelle*», *Nouvelles conférences d'introduction à la psychanalyse*, Paris, éd. Folio, 1984.

-«*Obsessions et phobies, Leur mécanisme psychique et leur étiologie*», *Névrose, psychose et perversion*, Paris, éd. PUF, 1973.

ΛΑΚΑΝ ΖΑΚ

-«Το στάδιο του καθρέφτη ως διαμορφωτής της λειτουργίας του εγώ όπως αυτή μας αποκαλύπτεται στην ψυχαναλυτική εμπειρία», *Αφιέρωμα στο στάδιο του καθρέφτη*, Fort-Da, τεύχος 2, Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός, 2012.

-*Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης*, Παρίσι, εκδ. Σχολή Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου, 2010 (διατίθεται από το ΦΨΛΠ Αθήνας).

-*Η λογική του ευνουχισμού*, Σεμινάριο V, Τα μορφώματα του ασυνειδήτου, Αθήνα, εκδ. Φόρουμ ψυχανάλυσης του λακανικού πεδίου Αθήνας, 2010.

-«*Σημείωμα για το παιδί*», *Η ψυχανάλυση στα παιδιά και τους εφήβους*, Fort-Da, τεύχος 1, Αθήνα, εκδ. Ψυχογιός, 2011.

-«*La direction de la cure*», *Ecrits*, Paris, éd. Seuil, 1966.

-*Le Séminaire, Livre IV, La relation d'objet*, Paris, éd. Seuil, 1994.

-*Le Séminaire, Livre V, Les formations de l'inconscient*, Paris, éd. Seuil, 1998.

-*Le Séminaire, Livre VIII, Le transfert*, Paris, éd. Seuil, 1991.

-*Le Séminaire, Livre X, L'angoisse*, Paris, éd. Seuil, 2004.

-*Le Séminaire, Livre XXII, RSI, 1974-1975*, inédit.

-«*La troisième*», *Conférence au 7eme Congres de l'Ecole freudienne de Paris a Rome*, Lettres de l'Ecole Freudienne, n° 16, Paris, 1975, pp.177-203.

-«*Le symptôme*», *Conférence à Genève du 4 octobre 1975*, Le Bloc-notes de la psychanalyse, n° 5, Paris, 1985, pp.5-23.

-«*La direction de la cure et les principes de son pouvoir*» (Η κατεύθυνση της αναλυτικής αγωγής και οι αρχές της ισχύος της), 1958, (ανέκδοτο στα ελληνικά), Paris, ed. Seuil, 1966.

Οι διδάσκοντες

Βισβίκη Ιωάννα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, Μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου
τηλ. 697 3623518, email: joanna.visviki@gmail.com

Καμπέρου Όρσα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, Μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου
τηλ. 697 33381342, email: orsa.kamperou@gmail.com

Κουκουμάκη Μαρία

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου
τηλ. 697 5875301, email: koukoumaki@hotmail.com

Νικολαΐδου Μαργαρίτα

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, ΑΜΣ της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου
τηλ. 694 6124258, email: mnicolai@otenet.gr

Σερέτης Πάνος

κλινικός ψυχολόγος, ψυχαναλυτής, , Μέλος της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου
τηλ. 697 3352048, email: pan.seretis@gmail.com

Η φοβία και οι πανικοί σήμερα

Πρόκειται για σημαίνοντα που όλο και περισσότερο εισάγονται από τον λόγο της επιστήμης στον κυρίαρχο λόγο για να νοηματοδοτήσουν στιγμές υποκειμενικής κρίσης, καθώς και δυσλειτουργίες κοινωνικών δεσμών της συλλογικότητας. Απ' τις παιδικές φοβίες, τη σχολική φοβία έως την αγοραφοβία και τις διάφορες μορφές κοινωνικής φοβίας, ο λόγος της επιστήμης με τα πρωτόκολλα της (DSM III-V) έρχεται να καλύψει εκείνο που είναι για το κάθε υποκείμενο καθεαυτό, το ιδιαίτερο και αινιγματικό στην ύπαρξή του, το ίδιο το ασυνείδητο και τις επιπτώσεις του σ' αυτό ως *ομιλ-όν*. Οι απαντήσεις δε που παράγει και παρέχει στον κυρίαρχο λόγο, κάθε άλλο παρά ανοίγουν μια διαδρομή επερώτησης ως προς το εσωτερικό συμβάν, οδηγώντας τα υποκείμενα σε διαδικασίες προσαρμογής στην εκάστοτε προτεινόμενη «κανονικότητα» μέσα στο σύγχρονο πολιτισμό.

Για την ψυχανάλυση έρχεται στο προσκήνιο το ζήτημα της σχέσης με το αντικείμενο, όπως την έφερε ο Σ. Φρόιντ, το 1905, μέσα από τη μελέτη της φοβίας του μικρού Χανς¹. Η φοβία του αλόγου ήταν μια φαντασιακή κατασκευή από τον μικρό Χανς απέναντι στο άγχος ευνουχισμού. Μια «λύση» που έδωσε ασυνείδητα, μπροστά στην αδυναμία του πατέρα να αναλάβει τη συμβολική λειτουργία του ως προς την απαγόρευση της αιμομιξίας. Το σύμπτωμα της φοβίας γίνεται ένας τρόπος εξόδου, «εξισορρόπησης» του ανυπόφορου που βιώνει το υποκείμενο, όταν εμφανίζεται μια απόλαυση στο σώμα, κατεξοχήν αινιγματική, που το εκ-τοπίζει από το μέχρι τότε νόημα που το συνέδεε με τον τόπο του Άλλου.

Για τον Λακάν, δεν τίθεται διαφοροποίηση μεταξύ φοβίας και άγχους, το οποίο *δεν είναι χωρίς αντικείμενο*². Το κατεξοχήν συναίσθημα που δεν εξαπατά, είναι ο ορισμός που ο Λακάν δίνει στο άγχος, στο Σεμινάριο Χ, Το άγχος, το 1960, εκείνο το συναίσθημα που δηλώνει την ταραχή και σηματοδοτεί την αποκαθήλωση του ίδιου του υποκειμένου σε σχέση μ' αυτή την εκτοπισμένη απόλαυση από το συμβολικό. Αυτό που εκ-πίπτει από το υποκείμενο τη στιγμή του άγχους και δηλώνεται ως αίσθημα απώλειας, φρίκης, ανοίκειου, αφορά το αντικείμενο *α* και τις διάφορες εκφάνσεις του μέσα από τα αντικείμενα της ενόρμησης.

Πώς ο αναλυτής απαντά μέσα από την ηθική του και τη θεωρητικοποίηση της πράξης του σ' αυτά που καθιστούν τον κόσμο *άκοσμο*³, στην ύπαρξη του καθενός;

Στη δεκαετία του 1970, οι επεξεργασίες του βορρόμμειου κόμβου με τους τρεις κύκλους, του Πραγματικού, του Φαντασιακού και του Συμβολικού, δίνουν μια περαιτέρω επιστημική ώθηση στη θέση του άγχους και της σύνδεσής του με το Πραγματικό, ως το εκτοπισμένο του νοήματος⁴, εκείνο που αφορά στην αποτυχία του Ενός, του Έρωτα. Αποτυχία, στην οποία κάθε υποκείμενο αντιτείνει το ιδιαίτερο του συμπτώματος του. Στιγμές άγχους και πανικού φέρουν τα υποκείμενα στην ανάλυση, γιατί συλλαμβάνουν εν αγνοία τους ότι κάτι εκεί παρασιτεί και επιθυμούν να λάβουν γνώση γι' αυτό. Στιγμές των οποίων η διεργασία γίνεται γόνιμη, κάποια στιγμή, μέσα απ' τις επιπτώσεις που φέρει η ίδια η ομιλία στο είναι του υποκειμένου, ώστε κάτι να συνδεθεί και να ονομασθεί απ' αυτό που διαφεύγει.

Έχει ενδιαφέρον στη σημερινή εποχή, όπου οι αλλαγές είναι απότομες, οι απώλειες αρκετά πραγματικές και η περιρρέουσα ατμόσφαιρα που μεταφέρεται από τα ΜΜΕ αγγίζει όλο και περισσότερο το όριο μεταξύ ζωής και θανάτου, πώς ο ψυχαναλυτικός λόγος μπορεί να απαντήσει σ' αυτή τη δυσφορία του σύγχρονου πολιτισμού. Το ατομικό πιάνεται μέσα στο συλλογικό και ως εκ τούτου, ακόμη μια φορά, στην εποχή που εμείς διανύουμε, καλούμαστε να συναντήσουμε τους νέους τρόπους με τους οποίους γλιστρά το είναι μέσα στην υποκειμενικότητα της εποχής μας.

Μαργαρίτα Νικολαΐδου, Οκτώβρης 2015

¹ Σίγκμουντ Φρόιντ, *Ο μικρός Χανς*, εκδ. Επίκουρος.

² Ζακ Λακάν, *Τα Ονόματα του Πατρός*, (20 Νοεμβρίου 1963), εκδ. Ψυχογιός, σελ. 62-63, 2008, [Στο άγχος το υποκείμενο προσβάλλεται με τρόπο άμεσο απ' την επιθυμία του Άλλου, ... που δεν μπορεί να διαλεκτικοποιηθεί].

³ J. Lacan, *Conférence de Presse*, Ρώμη, 29/10/1974, [«Οι αναλυτές είναι πολύ περισσότερο απασχολημένοι με το πραγματικό από ό,τι οι επιστήμονες... μ' αυτό που δεν πάει καλά.»]

⁴ J. Lacan, *RSI, Séminaire 1974-1975*, μάθημα 11^{ης} Μαρτίου 1975, σελ.107, éd. ALI.

Ο Λακάν επανέρχεται με το σεμινάριό του πάνω στο 'Άγχος για να το καταδείξει ως βεβαιότητα, ως αυτό που δεν εξαπατά σε σχέση με μία απώλεια. Ποιό είναι το αντικείμενο αυτής της απώλειας πέρα από το φαλλικό όργανο; Σε αντίθεση με τη φοβία, το άγχος είναι άνευ αντικείμενου; Γιατί η σεξουαλικότητα περνάει αναγκαστικά μέσα από τα περίφημα προγενετήσια αντικείμενα; Ποια η σχέση αυτών των αντικειμένων με το άγχος του ευνουχισμού; Πρόκειται για ερωτήματα στα οποία ο Λακάν μας δίνει κάποιες απαντήσεις. Προτείνουμε τον σχολιασμό κάποιων κεφαλαίων του σεμιναρίου του πάνω στο Άγχος.

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, οι εκπαιδευόμενοι καλούνται στα πλαίσια του σεμιναρίου, να πάρουν το λόγο, προκειμένου να παρουσιάσουν μία περίπτωση απ' την πρακτική τους ή απ' την ψυχαναλυτική γραμματεία γύρω απ' το φετινό θέμα.

Σάββατο 13:00 – 14:30

Ημερομηνίες: 7 και 21 Νοεμβρίου, 5 Δεκεμβρίου, 9 Ιανουαρίου, 6 και 20 Φεβρουαρίου, 5 και 19 Μαρτίου, 2 και 23 Απριλίου, 14 Μαΐου και 4 Ιουνίου.

Τόπος: Αίθουσα διδασκαλίας, Ισόγειο, Γ' Πτέρυγα (από την κυρία είσοδο αριστ. στο βάθος), Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών, *Αγλαΐα Κυριακού*, Θηβών και Λεβαδείας, Αμπελόκηποι.

II. Κλινική ενότητα

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

από την *ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ* - Συντονισμός συζήτησης: *ΙΩΑΝΝΑ ΒΙΣΒΙΚΗ*

Πρόκειται για μια και μοναδική συνάντηση ενός αναλυτή μ' έναν ασθενή.

Μετά τη συνάντηση, ακολουθεί χρόνος συλλογικής επεξεργασίας της συνέντευξης και θεωρητικής εμβάθυνσης της περίπτωσης.

Παρασκευή 18:30 – 20:30

Ημερομηνίες: 29 Ιανουαρίου και 27 Μαΐου.

Τόπος: Κέντρο Πρόληψης Ελληνικού-Αργυρούπολης, Αγίας Βαρβάρας 36, 164 52, τηλ. 210 9961000 (στάση Μετρό Αργυρούπολη).

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ζακ Λακάν, Η κατεύθυνση της αναλυτικής αγωγής και οι αρχές της ισχύος της

από την *ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ*

Γραπτό κείμενο του 1958, όπου ο Ζακ Λακάν επεξεργάζεται ζητήματα που αφορούν την πράξη και την ερμηνεία του αναλυτή.

Παρασκευή 19:45 – 21:15

Ημερομηνίες: 13 Νοεμβρίου, 11 Δεκεμβρίου, 12 Φεβρουαρίου, 11 Μαρτίου, 8 Απριλίου και 10 Ιουνίου.

Τόπος: Αίθουσα διδασκαλίας, Ισόγειο, Γ' Πτέρυγα (από την κυρία είσοδο αριστ. στο βάθος), Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών, *Αγλαΐα Κυριακού*, Θηβών και Λεβαδείας, Αμπελόκηποι.

ΦΟΒΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΚΟΙ ΣΗΜΕΡΑ: ΔΙΕΞΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΧΟΣ

από την ΙΩΑΝΝΑ ΒΙΣΒΙΚΗ

Στην εποχή μας, έχουμε να κάνουμε με κάθε είδους φοβίες και πανικούς που έχουν σοβαρές επιπτώσεις σε ατομικό, αλλά και σε συλλογικό επίπεδο. Γιατί άραγε η φοβία; Ποια η σημασία και η χρήση της για το υποκείμενο;

Διότι το φοβικό αντικείμενο κατασκευάζεται, όπως μας αποδεικνύει η ψυχανάλυση, για να προστατέψει απ' το άγχος. Για τον Φρόιντ, το άγχος είναι το σήμα μπροστά στον κίνδυνο του ευνουχισμού, που *πλήττει* το υποκείμενο μέσω των ενορμητικών αντικειμένων του, πρώτο εκ των οποίων το στοματικό, η σχέση με τη μητέρα. Το άγχος του μικρού Χανς, γράφει ο Φρόιντ, στην ανάλυση της φοβίας του μικρού αγοριού, οφείλεται στην απαγόρευση του αυνανισμού που ο γονιός επιβάλλει. Ο Λακάν προχωρώντας πιο πέρα απ' το «βράχο» του ευνουχισμού του Φρόιντ, μας λέει ότι αιτία του άγχους δεν είναι η έλλειψη, αλλά η έλλειψη της έλλειψης, ιδέα θεμελιώδης που διαπερνά όλη τη διδασκαλία του. Αυτό που δημιουργεί άγχος δεν είναι ότι το αντικείμενο λείπει, αλλά το ότι είναι υπερβολικά παρόν.

Αυτό θέτει διαφορετικά το ερώτημα ως προς το αντικείμενο της έλλειψης και τις συνέπειές του στον ψυχισμό. Τι είναι αυτό που λείπει; Πώς ορίζεται, πώς αγγίζεται, πώς λειτουργεί; Εδώ, ανοίγεται ένα πεδίο που μας συνδέει με την επιθυμία κι αυτό που την προκαλεί, τη ζωντανεύει. Τελικά, με ποιόν τρόπο κατασκευές, όπως αυτή της φοβίας, έρχονται να λειτουργήσουν ως φράγμα, ως *βούλωμα*, στο άγχος του υποκειμένου και συνεπώς, στο δρόμο προς την επιθυμία και, γιατί όχι, τη δυνατότητα ελευθερίας, όπως έλεγε κι ο Κίρκεγκωρ;

Σάββατο 11:15 – 12:45

Ημερομηνίες: 21 Νοεμβρίου, 9 Ιανουαρίου, 20 Φεβρουαρίου, 19 Μαρτίου, 23 Απριλίου και 4 Ιουνίου.

Τόπος: Αίθουσα διδασκαλίας, Ισόγειο, Γ' Πτέρυγα (από την κυρία είσοδο αριστ. στο βάθος), Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών, *Αγλαΐα Κυριακού*, Θηβών και Λεβαδείας, Αμπελόκηποι.

ΦΟΒΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΠΟΤΑ

από τους ΟΡΣΑ ΚΑΜΠΕΡΟΥ και ΠΑΝΟ ΣΕΡΕΤΗ

Ο Φρόιντ βρίσκει στην φοβία του μικρού Χανς την επιβεβαίωση της οιδιπόδειας ερμηνείας: η φοβία κρύβει την απειλή του ευνουχισμού. Ο Λακάν επιστρέφει σ' αυτή την περίπτωση στο σεμινάριό του *Η σχέση αντικειμένου*, όπου αντιστρέφει την ερμηνεία: δεν πρόκειται για αντιπαλότητα ή για φόβο του πατέρα, αλλά για την ανεπάρκεια του ίδιου

του πατέρα μέσα στη δομή. Ωστόσο δεν μπορείς να ερμηνεύσεις μία φοβία δίχως τη βοήθεια μίας άλλης απειλής, αν δεν την καταδείξεις ως φόβο άλλου πράγματος: κάτι έχει χάσει ο Μικρός Χάνς, κάτι έχει χαθεί αλλά τι;

Οργάνωση της κλινικής εκπαίδευσης & προϋποθέσεις εγγραφής

I. Θεωρητικά σεμινάρια, πάνω στην ψυχαναλυτική κλινική σε αναφορά στα κείμενα του Σίγκμουντ Φρόυντ και του Ζακ Λακάν.

II. Μελέτη κειμένων, όπου γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία επιλεγμένων κειμένων.

III. Κλινική ενότητα

Παρουσίαση ασθενούς

Κλινικό εργαστήριο Συζήτηση και θεωρητική επεξεργασία των ερωτημάτων που τίθενται.

IV. Ημερίδες ψυχαναλυτικής κλινικής, με προσκεκλημένους διδάσκοντες των Κλινικών Κολλεγίων της Γαλλίας.

V. Ομιλίες και καταληκτική ημερίδα με διδάσκοντες και συμμετέχοντες της ΚΕΛΠ σε αναφορά με τη θεματική του έτους.

VI. Ομάδες εργασίας, οι οποίες μπορούν να συσταθούν στα πλαίσια της Κλινικής Εκπαίδευσης με την εθελοντική συμμετοχή όσων επιθυμούν να εργαστούν πάνω σε ένα ερώτημα, θέμα, ή κείμενο, που αφορά την ψυχαναλυτική εμπειρία και την κλινική της.

Παρουσίαση ασθενούς

Από την εποχή του Σαρκό, η παραδοσιακή πρακτική της παρουσίασης ασθενούς είχε ως στόχο να επιβεβαιώσει τη γνώση που ήδη προέκυπτε από τη μελέτη της θεωρίας. Ο Λακάν παίρνει αυτή την πρακτική και τη συνδέει με την αναλυτική κλινική: από τη θέση του αναλυτή, ακούει την εκφορά του ασθενούς. Εγκαθιδρύει έτσι ένα κλινικό εργαλείο προσανατολισμένο από την ψυχανάλυση και προσδιορίζει τη δομή τριών όρων: του αναλυτή, του ασθενούς μέσα από την υποκειμενική του θέση και του ακροατηρίου της κλινικής, που το ονομάζει «ο τρίτος» ως εκείνος που είναι σε θέση να ακούσει τον ασθενή.

Μετά τη συνέντευξη με τον ασθενή, λαμβάνει χώρα η συζήτηση και η επεξεργασία της περίπτωσης, όπου το ακροατήριο συμμετέχει ως μέρος της εμπειρίας στο σχολιασμό της ίδιας της συνέντευξης, εμβαθύνοντας σε ερωτήματα ως προς την κλινική του υποκειμένου, και την αποκωδικοποίηση των συμπτωμάτων.

Σήμερα, μέσα απ' αυτή την πρακτική, μπορούμε να αποκομίσουμε ως αναλυτές μια διδακτική εμπειρία: σχετικά με τη διαδρομή του ασθενούς, τη διδασκαλία που συνιστά ο χρόνος κοινού συλλογισμού που ακολουθεί την παρουσίαση, και τη μοναδικότητα της κλινικής προσέγγισης που αυτό το εργαλείο μας επιτρέπει, δηλαδή τη δυνατότητα να διεργαστούμε μια γνώση.

Πρόγραμμα κλινικής εκπαίδευσης 2015-2016

Η ΦΟΒΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΝΙΚΟΙ ΣΗΜΕΡΑ

Προϋποθέσεις εγγραφής

Στην ΚΕΛΠ έχουν τη δυνατότητα να εγγραφούν όσοι έχουν μια κλινική πρακτική, όπως ψυχίατροι, ψυχοθεραπευτές, ψυχολόγοι, ψυχαναλυτές, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, αλλά και όσοι έχουν την επιθυμία να γνωρίσουν και να εμβαθύνουν πάνω στην ψυχαναλυτική εμπειρία και την κλινική της και τον ψυχαναλυτικό λόγο.

Στόχος του 3ετους κύκλου σπουδών της Κ.Ε.Λ.Π

Στόχος του κύκλου σπουδών είναι να επιτρέψει σε κάθε συμμετέχοντα, στο πέρας του κύκλου σπουδών του, να έχει γνωρίσει επαρκώς τις δυνατότητες της κλινικής συνέντευξης αναλυτικού προσανατολισμού, την κλινική ανάγνωση και επεξεργασία μιας περίπτωσης, καθώς επίσης, και να έχει εμβαθύνει στην ανάγνωση και τη μελέτη κειμένων.

Κάθε εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει με κάποια εργασία, ή παρουσίαση και κυρίως, στο τέλος της 3ετους παρακολούθησης, να πραγματοποιήσει μια εργασία με την εποπτεία ενός διδάσκοντος.

Βεβαίωση σπουδών

Βεβαίωση σπουδών αποδίδεται στους συμμετέχοντες που είναι παρόντες συστηματικά στην ΚΕΛΠ και οι οποίοι θα δώσουν μια εργασία πάνω σε μια κλινική μελέτη στο τέλος του κύκλου σπουδών.

Αίτημα εγγραφής

info@champlacanian.gr και τηλ.: 697 5875301

Πληροφορίες

www.champlacanian.gr

τηλ. 210 7751212 και 697 3623518 (γραμματεία)

I. Θεωρητικά σεμινάρια

ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ: ΠΟΙΑ Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ;

Η διάκριση του περάσματος στην πράξη από την παραπραξία και την εκδραμάτιση, αναφορικά με το άγχος
από την ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑΚΗ

Η πράξη δεν είναι μια οποιαδήποτε δράση, ή ενέργεια, αλλά ενέχει επιπτώσεις αλλαγής για το υποκείμενο.

Η απόπειρα αυτοκτονίας, η φυγή ενός εφήβου απ' το σπίτι, το έγκλημα, η παρορμητικότητα, αλλά και η αναβλητικότητα, απασχολούν αρκετά την ψυχανάλυση. Όλα αυτά εγγράφονται βεβαίως στο πεδίο της ενέργειας, της δράσης, αλλά όχι και σ' αυτό της πράξης, καθώς κοινό χαρακτηριστικό τους αποτελεί η σύγχυση. Οι τρεις λογικοί χρόνοι που διέπουν μια πράξη και την ορίζουν, είναι είτε μπερδεμένοι (ο πρώτος, όπου το υποκείμενο αντιλαμβάνεται, με τον τρίτο, εκείνο του συμπεράσματος), είτε ο δεύτερος χρόνος της κατανόησης εκλείπει.

Ποιες είναι οι συντεταγμένες που ορίζουν την πράξη [acte] του αναλυτή, ο οποίος έρχεται αντιμέτωπος με παραπραξίες, εκδραματίσεις [acting out], περάσματα στην πράξη [passage a l'acte];

Η εκδραμάτιση και το πέραςμα στην πράξη είναι δυο μηχανισμοί άμυνας κατά του άγχους. Πώς απαντά ο αναλυτής λαμβάνοντας υπόψη του πως «ο αναλυόμενος δεν θυμάται τίποτα απ' όσα έχει λησμονήσει, ή απωθήσει, αλλά τα πράττει [agir]; Δεν τα αναπαράγει δηλαδή ως ανάμνηση, αλλά ως πράξη». Ο αναλυτής έχει ως άξονα στην κλινική του να «διαχωρίσει την ενέργεια που ανάγεται στο δυνατόν από την πράξη που γίνεται με αφετηρία το αδύνατο».

Σάββατο 11:15 – 12:45

Ημερομηνίες: 7 Νοεμβρίου, 5 Δεκεμβρίου, 6 Φεβρουαρίου, 5 Μαρτίου, 2 Απριλίου και 14 Μαΐου.

Τόπος: Αίθουσα διδασκαλίας, Ισόγειο, Γ' Πτέρυγα (από την κυρία είσοδο αριστ. στο βάθος), Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών, Αγλαΐα Κυριακού, Θηβών και Λεβαδείας, Αμπελόκηποι.